

## Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

# V i s i t a t i e v e r s l a g P O

Zie handleiding visitatie lidscholen  
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	<b>Van Heemstraschool</b>
Adres	Uilennest 10
Postcode en plaats	8051 HB Hattem
E-mailadres school	vanheemstra@stichtingcambium.nl
Telefoonnummer school	038-4441277
Directeur	Drs.Elvrie Croes, interim-directeur
Bouwcoördinator	Jennifer Krüter
Daltoncoördinator	Loes van Dijk-Teekman
Aantal groepen (PO)	10
Aantal leerlingen	232
Populatie (PO)	Regulier PO
Aantal leraren	17
In bezit van Daltoncertificaat	15
Bezig met Daltoncursus	0
Nevenvestigingen	nee
Stand van zaken inspectie	basisarrangement
<b>Visitatieteam</b>	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Datum visitatie	17- 11- 2017
Soort visitatie	1 <sup>e</sup> licentieaanvraag
(besluit vorige visitatie)	2e licentieaanvraag
	x licentieverlenging
	versnelde visitatie licentieverlenging
	Visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO  
Nederlandse Dalton Vereniging  
Binckhorstlaan 36, M 1.19  
2516 BE Den Haag  
Tel. 070 - 331 52 52

## 0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1<sup>e</sup> licentieverzoek

### aanbeveling 1.

We merken dat de school nog voornamelijk leerkracht gestuurd werkt, terwijl we bespeuren dat het team best zich kan ontwikkelen naar vormen van gedeelde sturing op het gebied van gebonden vrijheid/verantwoordelijkheid. Deze doorontwikkeling zal met name vanuit jullie ambitie moeten komen. We zouden graag op de weektaak het eigenaarschap van het individuele kind willen zien, dit kan d.m.v. het onderdeel eigen werk in te voegen in de taak.

### evaluatie school

In de afgelopen 5 jaar is er veel gebeurd op de Van Heemstraschool. In het schooljaar 12-13, 13-14 en 14-15 waren de opbrengsten onvoldoende. Daarop zijn er verschillende interventies gepleegd, waarbij de werkwijze van het team zich niet optimaal heeft kunnen ontwikkelen tot daadwerkelijk minder leerkracht-gestuurd onderwijs. De interventies hebben een positief gevolg gehad voor de opbrengsten. Naast de intensieve begeleiding van de school op het gebied van leerkrachtvaardigheden zijn er in de school ook andere ontwikkelingen geweest die maken dat de doorgaande ontwikkeling van de Daltonprincipes binnen de school aandacht blijven vragen. Er zijn 3 directiewisselingen geweest en ook binnen het MT zijn er diverse wisselingen geweest. Binnen het team van de VHS is er daarnaast in de afgelopen jaren personeel verloop geweest waarmee aanwezige kennis en expertise binnen de school verminderd zijn. Met de komst van een nieuwe Daltoncoördinator en een begeleidingstraject vanuit de KPZ is het Daltonwerken in schooljaar 16-17 intensief opgepakt. Er zijn diverse proeftuintjes geweest waarbij leerkrachten hebben gezocht naar een balans tussen het bieden van duidelijke kaders voor leerlingen ten aanzien van vrijheid en verantwoordelijkheid. Gebleken is dat de afspraken aangescherpt moesten worden, gevisualiseerd en inge oefend met de leerlingen. Naast het zelfstandig werken op diverse plekken in de school is ook het werken aan geclusterde instructies en taaktijd opgepakt. Het team heeft het voornemen om in de toekomst toe te werken naar 'De hele dag Dalton' maar wil daarvoor voldoende tijd nemen zodat het ook succesvol kan zijn. Eigenaarschap binnen de taak staat daarom voor het komende schooljaar op de planning.

### bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft gezien dat de hele school werkt aan de kernwaarden van Dalton. Er is veel ontwikkeling waar te nemen. Het visitatieteam heeft in de ochtend de rust gezien die de school wil uitstralen.

Er zijn veel leerkrachtgestuurde lessen waargenomen.  
's Middags lieten de leerlingen zien dat zij meer de regie hebben in hun eigen leerproces.

### **aanbeveling 2.**

We zien al op de taak de A, B,C taken, maar met name de A taken zullen wat uitdagender gemaakt kunnen worden. Dit moet geen stopwerk zijn, maar verdieping. Voor de meerbegaafde leerlingen zal een doorgaande leerlijn ontwikkeld moeten worden.

### **evaluatie school**

Zie ook de evaluatie bij aanbeveling 1. Er is inmiddels een beleid gemaakt op het aanbod voor de "A" leerlingen. Meer begaafde leerlingen werken met een aangepast programma dat ook verwerkt is in een weektaak. Dit geeft overzicht voor de leerkracht en verhoogt de zelfstandigheid van de leerling. De leerkracht gebruikt hiervoor de compactingrichtlijnen bij het maken van de weekplanning. In de tijd die vrijkomt door compacting wordt Levelwerk aangeboden. Er wordt in principe niet vooruit gewerkt met de leerstof, tenzij anders afgesproken in het handelingsplan.

Doelstelling Levelwerk:

- leerling wordt aangesproken op zijn leereigenschappen;
- aanleren van werk- en leerstrategieën;
- 'leren leren';
- leerlingen in contact brengen met ontwikkelingsgelijken;
- stimuleren van creatief denken.

Daarnaast zijn we ons bewust geworden van het feit dat alle leerlingen onderwijsbehoeften hebben, waar we nog beter op in kunnen zouden spelen. Onze kennis en kunde op dit vlak breiden wij uit door in leerteams de onderwijsbehoeften te bespreken op basis van data. Daarbij is zowel de intern begeleider als de extern begeleider van de onderwijsbegeleidingsdienst betrokken.

Op het gebied van de "zaakvakken" werken we met IPC. Dit is een curriculum dat de zaakvakken thematisch en geïntegreerd aanbied. Bij IPC is er voor de leerlingen veel ruimte om zowel verdiepend als verbredend te werken binnen een thema. Door middel van zowel open als gesloten opdrachten, aandacht voor kennis, vaardigheden en attitudes en door ook vakken als begrijpend lezen en cultuuronderwijs hierbij aan te laten sluiten ontstaat betekenisvol onderwijs voor al onze leerlingen.

In het schooljaar 2017-2018 gaan we ons bezighouden met vormen van "keuzewerk": het werken met eigen leerdoelen, wellicht gebaseerd op "meervoudige intelligentie"

### bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft het extra werk kunnen zien op de taakbrief. Een leerling van groep 8 heeft goed kunnen uitleggen waarom hij Levelwerk doet en wat hij doet. Mooie voorbeelden van het werken met IPC zijn ook gezien. De toelichting van de leerkrachten was inspirerend.

### aanbeveling 3.

Het zelfstandig werken gebeurt hier nog veel met een tijdslimiet. Probeer situaties te creëren waarbij de leerling zelf de inhoud en de werkwijze bepaalt.

### evaluatie school

Zie ook het hoofdstuk “zelfstandigheid” in het Daltonboek. In alle groepen wordt (weer steeds meer) in stappen de ruimte gecreëerd voor het nemen van verantwoordelijkheid door de kinderen. Er worden afspraken gemaakt over het moment waarop de leerlingen verantwoording af moeten leggen over de stof en over hoe ze het gemaakt hebben. De leerlingen mogen de volgorde, de tijd en de plaats kiezen en weten hoe te handelen als er iets gedaan is. (zelf nakijken).

### bevindingen visitatieteam

In de middag heeft het visitatieteam vormen van zelfstandig werken zeker gezien. In tweetallen werd zelfstandig gewerkt aan de taakbrief. In de hal was er rust bij het zelfstandig verwerken van de les. Het stoplicht geeft goed aan wat er van de leerlingen verwacht mag worden.

### aanbeveling 4.

Ga met de ouders de open communicatie aan.

### evaluatie school

Hoewel communicatie met ouders altijd een aandachtspunt blijft, zijn er in de afgelopen tijd behoorlijke stappen gezet. Er verschijnt 2 wekelijks een nieuwsbrief voor ouders waarin we regelmatig schrijven over de Daltonprincipes en de manier waarop we hier binnen de school mee werken. Ook in de lesbrieven die per groep worden verstuurd naar ouders heeft Dalton een vaste plaats. Vanuit het Daltondenken is er in gesprekken met ouders en leerlingen aandacht voor het omgaan met vrijheid en verantwoordelijkheid, samenwerkingsvaardigheden en mate van zelfstandigheid. Door middel van gesprekken, waarbij zowel ouders als leerlingen aanschuiven, wordt de ontwikkeling van een leerling besproken. Deze gezamenlijke reflectie staat naast de benaderingswijze van de leerkrachten waarbij

zij in dagelijkse situaties het gesprek aangaan en de leerlingen ondersteunen bij het reflecteren op gemaakte keuzes en vervolgspraken.

#### bevindingen visitatieteam

De nieuwsbrieven zijn voorbeelden van informatie verstrekken naar ouders. Heel mooi om te lezen dat de visitatie is aangekondigd en verduidelijkt door de directeur. Ouders hebben het gevoel dat er altijd met ze gepraat kan worden. De lesbrieven worden ook zeer gewaardeerd. Zie ouderverslag.

#### aanbeveling 5.

n.v.t.

#### evaluatie school

#### bevindingen visitatieteam

## 1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

### Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

### evaluatie school

Hoewel de taak een "update" behoeft, actie schooljaar 2017-2018, wordt in elke groep gewerkt met de taak. Op de taak staan de items die een leerling zelfstandig kan maken. Bij de leerlingen is bekend welk werk de kinderen mogen nakijken en welke acties moeten volgen. De kinderen mogen, binnen de afspraken, kiezen wanneer, waar, met wie en hoe ze hun taak maken. Bij de "zaakvakken" gebruiken we de methode IPC, een werkwijze waarbinnen de leerlingen veel ruimte krijgen voor ontdekkend en onderzoekend leren, maar ook de verantwoordelijkheid krijgen hun bevindingen te presenteren en te laten zien wat ze geleerd hebben. In elke groep worden dagelijks diverse activerende en samenwerkingswerkvormen ingezet. Door met de groep, groepjes of individuele leerlingen te reflecteren op het proces is elke leerling zich bewust van de (gedeelde en eigen) verantwoordelijkheid.

Door middel van gesprekken tussen de leerkracht en leerling en een aantal gesprekken met leerling, leerkracht en ouders wordt de ontwikkeling van de leerling besproken. Daarbij is veel aandacht voor persoonlijke doelen en aandachtspunten. Daarnaast krijgen de kinderen de (gezamenlijke) verantwoordelijkheid voor de omgeving, die niet ophoudt bij het eigen lokaal. Wie wat doet, wordt gevisualiseerd door het huishoudelijk taakbord, dat in elk lokaal te vinden is.

### bevindingen visitatieteam

Kinderen dragen zorg voor de omgeving, samen met een maatje is een kind verantwoordelijk voor een huishoudelijke taak. Kinderen van groep één en twee zijn verantwoordelijk voor hun eigen tafel waaraan gewerkt wordt. Vrijheid van werkplek is in het lokaal minder goed zichtbaar vanaf groep drie, overigens wel in de hal. Daarvoor kan een leerling zijn 'halpas' gebruiken. Na een tweede waarschuwing (eerste keer wordt de halpas omgedraaid) wordt de halpas ingenomen. De leerlingen kunnen geldende afspraken en mogelijkheden goed verwoorden. Afspraken zijn terug te lezen in de klas op een bord 'dit doen we niet en wel (duim omhoog)'. Bij de lessen van IPC zie je veel meer beweging en dynamiek bij de kinderen in de school. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende (les)materiaal in verschillende ruimten, de leerkracht treedt vooral op als coach.

Er is veel vrijheid in uitvoering, in het onderzoekend zijn binnen de grenzen van de school.

### Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

### evaluatie school

“Loslaten” is en blijft een ontwikkelproces, waarbinnen we stappen blijven zetten. Elke leraar gaat bewust om met “uitgestelde aandacht”, waarbij de leraar stappen zet om van “allesweter” naar “begeleider” te gaan. Vanuit de zorgen over opbrengsten is er sterk ingestoken op het inzetten van IGDI als lesmodel voor RTL vakken. Het goed kunnen werken met IGDI vraagt van leerkrachten een breed scala aan werkvormen / activiteiten zodat binnen de lesfasen niet de leerkracht maar de leerling ‘het zware werk doet’. Het team heeft hierin grote stappen gemaakt en het lukt steeds beter om te differentiëren in instructie en verwerking. Het team heeft intensief gewerkt aan het werken vanuit doelen en leerlijnen op het gebied van rekenen. Vanuit de inhoud van dit vak is er geoefend met het loslaten van de methode. Om succesvol te kunnen loslaten, is kennis van de leerlijnen een belangrijk aandachtspunt. Om dit verder te versterken is er voor het schooljaar 17-18 gekozen om door te gaan met het verbetertraject Rekenen. Het werken vanuit doelen en leerlijnen doen wij daarnaast ook op het gebied van IPC.

### bevindingen visitatieteam

Het team heeft al geleerd om de kinderen los te laten tijdens de IPC lessen. Bij begrijpend lezen is er via Nieuwsbegrip een koppeling gemaakt met IPC. Bestaan er mogelijkheden om de kinderen meer los te laten/uit te dagen met bijvoorbeeld taal en rekenen?

### Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

### evaluatie school

Ondanks turbulentie in de school is het team van de Van Heemstraschool een sterk team dat voor elkaar staat en voor elkaar gaat. Er is een hoge mate van betrokkenheid bij elkaar. Het team neemt steeds meer de verantwoordelijkheid voor de schoolontwikkeling. De manier waarop ze dit doet is in ontwikkeling. In schooljaar 17-18 worden er deelgebieden aangestuurd door stuurgroepen die gezamenlijk een aantal verantwoordelijkheden in de school oppakken en hierover communiceren.

De afsprakencultuur is verbeterd maar vraagt ook nog aandacht. Samenwerken op teamniveau vraagt een open communicatie over wederzijdse verwachtingen. Het elkaar durven aanspreken op afspraken is soms moeilijk. Dit heeft meer te maken met zorg en begrip voor elkaar dan voor een gebrek aan vertrouwen. Het team heeft ook de wens om hierin verder te groeien.

De visie van het team op het onderwijs in de school is herijkt. Het team staat voor de brede ontwikkeling van haar leerlingen. Naast kennis is er dan ook op alle gebieden veel aandacht voor vaardigheden en attitudes. Door in het onderwijsaanbod zelf veel materialen te verzamelen en te ontwikkelen kan het team hier goed aan werken.

De doorontwikkeling naar een lerende organisatie is zowel binnen de school als binnen de stichting gaande. Binnen de school wordt er d.m.v. lesson study in kleine groepen samen onderwijs voorbereid, gegeven en geobserveerd. Het individuele leren valt hiermee samen met het gezamenlijk leren. Dit wordt vastgelegd d.m.v. POP's.

Om dit samenleren succesvol te laten zijn is er vooral een cultuuromslag nodig geweest. Vertrouwen in elkaar en het mogen leren van 'fouten' zonder dat dit als falen wordt gezien is belangrijk. Nu nieuwe collega's ook in vaste dienst konden treden is het voor het team goed om verder te werken aan het samen leren.

### bevindingen visitatieteam

'Het team reflecteert veel, ze raken niet uit balans. Ze weten wat ze willen. Ze willen meer gaan werken aan de autonomie van de kinderen. Er is vertrouwen.' Dit komt uit het gesprek met Ben Roeten.

Directeur en bestuur spreken veel vertrouwen uit naar het team. Het visitatieteam ziet een lerende organisatie die verder wil groeien.

Er worden goede ervaringen opgedaan met 'lesson study, een mogelijkheid om de doorgaande lijn te versterken.



## 2. Zelfstandigheid

### Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe ( werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

### evaluatie school

Leerlingen zijn bekend met de leerdoelen waar zij aan werken. De doelen worden vooraf besproken en leerlingen hebben ruimte om te bepalen wat er nodig is om deze doelen te bereiken. De doelen zijn zichtbaar in de klas en er wordt tijdens de lessen, gedurende de dag en de week op gereflecteerd. Leerlingen worden gestimuleerd om elkaar te helpen en om hulp te durven vragen door o.a. maatjes. De leerkracht stuurt waar nodig ook om leerlingen te wijzen op elkaars kwaliteiten zodat een ieder zowel kan 'brengen en halen'. Door middel van de taak kunnen leerlingen deels bepalen waar en wanneer ze een taak verwerken. Dit is echter nog wel in ontwikkeling, in de praktijk verwerken veel leerlingen de leerstof direct na een instructie. Het team ervaart dat dit hen op dit moment houvast geeft maar kan in de toekomst verder ontwikkelen door instructies te clusteren en toe te werken naar 'de hele dag Dalton'.

Omgaan met uitgestelde aandacht doen wij door middel van het inzetten van hulpmiddelen. Voorheen waren dit in alle groepen blokjes, ronde-wijzers en timetimers. Leerkrachten liepen vaste instructierondes en gaven op die manier duidelijkheid over wat leerlingen konden verwachten. Inmiddels hebben we het werken met blokjes en vaste rondes niet meer als vaste afspraak, omdat we inzien dat daarmee een afhankelijkheid gecreëerd wordt. Het inzicht dat we op die manier leerkansen wegnemen maakt dat we nu kijken naar wat een leerling en een groep nodig heeft, en proberen we er op te koersen dat leerlingen steeds minder het leren van de leerkracht verwachten. Zelf proberen, vragen bij medeleerlingen, iets opzoeken in een boek of op de computer, allemaal manieren waardoor ze zelf aan het roer staan van hun eigen leerproces. Voor de leerkrachten vraagt dit omdenken. Dit zorgt voor mooie ontdekkingen en gesprekken in de teamkamer. Ruimte om te mogen experimenteren in het team moet daarom blijven bestaan.

### bevindingen visitatieteam

Het dagprogramma is zichtbaar in de lokalen. In groep vier hebben we gezien dat een tafelgroep zelfstandig werkt binnen een afgesproken tijd. De tijd is zichtbaar d.m.v. een klok op het digibord. Na afloop evalueert de juf samen met de tafelgroep, terwijl andere tafelgroepen dan zelfstandig werken. Een verkeerslicht wordt gebruikt voor het regelen van uitgestelde aandacht en dat is heel duidelijk

voor de leerlingen. Algemene leerdoelen m.b.t. rekenen en taal zijn op de taakbrief opgenomen en/of zijn zichtbaar in het lokaal. Persoonlijke leerdoelen zijn bij sommige leerlingen wekelijks hetzelfde, je kunt niet terugkijken, wektaken gaan mee naar huis. In groep 6 werd daarentegen de oude en de nieuwe weektaak naast elkaar gelegd. Aan leerlingen werd de vraag gesteld welk doel neem je mee naar de volgende week? Kinderen hebben in deze groep de beschikking over een doelenblad. In groep 1 / 2 zagen we een duidelijk planbord en een 'rijke' speelomgeving. De kinderen werkten in kleine groepen aan een opdracht. De leerkracht deed een begeleidingsronde of een stimuleringsronde. In de begeleidingsronde ging het meer om het bijsturen en de stimuleringsronde was bedoeld om de kinderen uit te dagen, nieuwsgierigheid op te wekken door het stellen van een vraag. Kinderen waren zeer gemotiveerd, gedreven om zelfstandig te leren.

### Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

### evaluatie school

Er heerst een taakgerichte werksfeer in de school. Hier is in de afgelopen jaren hard aan gewerkt. Door middel van het maken en evalueren van afspraken die bekend zijn bij leerlingen en leerkrachten. De vrijheid en verantwoordelijkheid worden in de groepen besproken. Ook leggen leerlingen onderling verantwoordelijkheid af in groepswerk en naar de leerkracht op zowel het proces als het resultaat. De leeromgeving is ingericht zodat leerlingen daar zelf gebruik van kunnen maken wanneer ze willen. De leerkrachten geven leerlingen regelmatig ruimte om alternatieven in te zetten. Dit kunnen we echter nog doorontwikkelen. Leerlingen hebben dagelijks tijd voor zelfstandig werken, de taak geeft leerlingen hierbij sturing en duidelijkheid. Leerlingen hebben ruimte voor eigen inbreng bij het werken aan de taak. Talenten van leerlingen worden op deze manier benut.

### bevindingen visitatieteam

Het team heeft ingezet op onderling vertrouwen bij kinderen o.a. via de kanjerlessen. We hebben een goed pedagogisch klimaat waargenomen. Kinderen hebben vertrouwen, zijn trots op de school. Soms doen de kinderen dalton, maar ze weten over het algemeen niet wat 'dalton' inhoudt. Mogelijk kunnen de kinderen bekend worden gemaakt met de daltontermen en vervolgens daardoor weer meer eigenaarschap ontwikkelen.

In groep acht hebben we een proeftuintje gezien m.b.t. adaptief onderwijs. Kinderen kunnen versneld door de rekenstof. Als de toetsen direct goed gemaakt worden, dan worden de kinderen extra uitgedaagd met Levelwerk. Sluitend systeem. Blijf goed nadenken aan wie je de (effectieve) instructie wilt geven en hoe je dat organiseert. In een groep hebben we gezien, dat leerlingen met een knijper aangeven bij welk doel ze graag (verlengde) instructie willen. Verder is de school van plan de taakbrief en het keuzewerk te bespreken. In groep 8 hing een bord 'hier ben ik trots op'.

#### Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

#### evaluatie school

Leerkrachten hebben veel ruimte om eigen kennis en expertise in te zetten voor de school. Binnen het taakbeleid wordt daar rekening mee gehouden en dit wordt besproken met de medewerkers. Initiatieven worden gestimuleerd. Voorstellen worden besproken in vergaderingen of komen als voorstel in de wekelijkse memo. Het team geeft elkaar hiervoor ook de ruimte en de waardering.

#### bevindingen visitatieteam

Directeur en MT-team hebben dit bevestigd. Het team reflecteert en is zelf kritisch. Het whiteboard in de teamkamer fungeert als een extra verbindingsdraad/ connectie van het team.

### 3. Samenwerking

#### Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

#### evaluatie school

Samenwerken leren we kinderen al doende. In verschillende niveaus want ook daarin willen we differentiëren. Het maatjeswerk is een laagdrempelige manier van samenwerken. Daarnaast wordt er ook geregeld groepswork ingepland, waarbij er wisselende samenstellingen zijn. Kinderen die Levelwerk hebben werken hier vaak samen aan. Daarbij is aandacht voor een evenredige inbreng en het actief deelnemen van alle groepsleden. Het proces van samenwerken wordt besproken en er wordt op gereflecteerd.

In elke groep worden ook dagelijks coöperatieve en samenwerkende opdrachten gebruikt.

Er is veel aandacht voor een respectvolle omgang met elkaar. Het positief waarderen van elkaars inbreng, het accepteren van elkaars 'lastige punten', het houden aan school- en groepsregels vinden we daarin heel belangrijk.

#### bevindingen visitatieteam

Vooral met IPC werken leerlingen samen aan een thema. Samen werken ze toe naar een leerdoel. De leerlingen kunnen dat proces zelf voor een groot deel inrichten. De leerkracht is coach. In groep 6/7 reageerde de leerkracht: 'Stel je een vraag waar je het antwoord op weet?' Er zijn voorwaarden geschapen om te kunnen samenwerken.

Samenwerken aan taal, rekenen en spelling (methode) gebeurt meer door middel van overleg met degene die naast je zit (maatje). Soms worden spelvormen ingezet om samen in groepen, bijvoorbeeld taalkundig ontleden te oefenen.

#### Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

### evaluatie school

Het team van de Van Heemstraschool gaat op een open en fijne manier met elkaar om. We geven daarmee een goed voorbeeld naar onze leerlingen. Binnen de stuurgroepen werken we samen hard aan de schoolontwikkeling. We spreken vaak over het onderwijskundige programma en bieden deze aan zodat ze passen binnen onze Daltongedachte. Afspraken moeten er zijn, maar we zien ook dat groepen soms verschillende behoeften hebben. We overleggen met elkaar welke afspraken bindend zijn en waar er ruimte is om met een groep hiervan af te wijken. We zijn als team verantwoordelijk voor de veiligheid van al onze leerlingen. We willen dat in elke klas een goede sfeer bestaat en dat groepen ook onderling op een positieve manier met elkaar omgaan. We stemmen dit zo nauw af als noodzakelijk. Wanneer we signaleren dat hier onwenselijkheden voorkomen bespreken we dit direct en oplossingsgericht met zowel leerlingen als elkaar. We doen dit zowel op basis van onze waarnemingen als op grond van vragenlijsten die onze leerlingen invullen. We werken planmatig door groepsplannen (gedrag) en waar nodig op basis van individuele hulpplannen.

### bevindingen visitatieteam

Mogelijk kan de school zich verdiepen in het aanbieden van verschillende niveaus van samenwerken, vooral op het gebied van taal, rekenen en spelling. Een proeftuintje in groep 5 'Wie staat waar op de leerlijn' kan leerlingen helpen naar het bewust op zoek gaan naar de juiste hulp.

### Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

### evaluatie school

Op de Van Heemstraschool hebben we verschillende vormen van samenwerking en overleg. We werken in stuurgroepen, leergroepen, in maatjes (lesson study). We hebben bouw- en teamvergaderingen. Van alle collega's wordt inbreng verwacht en actieve deelname aan de schoolontwikkeling. Dit is ook onderdeel van de gesprekkencyclus. De cultuur op de Van Heemstraschool is open en gericht op gezamenlijk optrekken. Er is veel cohesie. De druk binnen de school maken soms dat het voor teamleden moeilijk is om op alle gebieden op volle kracht mee te komen. Communicatie is hierin helpend. Elkaar vragen om ondersteuning en hulp is een aandachtspunt.

---

**bevindingen visitatieteam**

De lerende organisatie is door het visitatieteam waargenomen. Het MT en vooral de daltoncoördinator hebben een grote rol gespeeld in de kwaliteitscultuur. Er wordt veel naar elkaar geluisterd. Na de tijd van experimenteren in proeftuintjes is de volgende stap het samen formuleren van de doorgaande lijn.

## 4. Reflectie

### Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

### evaluatie school

De leerlingen plannen hun dag- of weektaak. Daarin kunnen ze in de toekomst nog meer ruimte krijgen.

De leerlingen houden zelf de planning /taak bij, zodat ze overzien wat ze nog moeten doen/maken. Daarbij worden resultaten kritisch bekeken en besproken. Leerpunten worden nog niet altijd planmatig meegenomen naar een volgende planning. Dit is een ontwikkelpunt.

Reflectie wordt in alle groepen ingezet door middel van diverse reflectievormen. Door middel van gesprek wordt de reflectie verdiept.

### bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft mooie voorbeelden gezien van reflectievragen en leerpunten van leerlingen. Sommige collega's deden dit klassikaal. Andere collega's deden dit in een groepje met leerlingen. Het procesdoel is genoemd. Je zou ook aan leerlingen kunnen vragen of ze het productdoel hebben gehaald.

### Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

### evaluatie school

Leerkrachten beschikken over verschillende werkvormen / activiteiten die reflectie stimuleren.

'De hele dag Dalton' vraagt van de leerkrachten het verder ontwikkelen van andere organisatievormen. Het team ziet hier het nut van in maar zoekt naar de goede manier om dit te realiseren. Het team wil verder onderzoeken en experimenteren met hoe het zowel de Daltonontwikkeling kan bevorderen als aan de structuurbehoefte van leerlingen tegemoet kan komen.

Om reflectie op een hoger plan te tillen oefenen we met het stellen van open vragen (de Wie/Wat/Waar/Wanneer/ Hoe vragen) vanuit de 'growth mindset'.

### bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft een betrokken team gezien die leerlingen stimuleert om te willen leren. De verschillende werkvormen zijn gezien: gesprek, klassikaal en in de groep, op de weektaak ,op een doelenblad en op de muur.

### Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

### evaluatie school

Teamleren heeft een belangrijke plek. Er is gezamenlijke scholing, lesson study, leerkrachten kunnen bij elkaar in de keuken kijken en werken en leren samen binnen de stuurgroepen en leergroepen. Het samen leren vormt de basis van de schoolontwikkeling. Kennis en kunde wordt gedeeld in vergaderingen en tijdens studiemomenten (formeel) maar ook aan de koffietafel in de teamkamer. De meerwaarde wordt door het hele team gevoeld en gedeeld. Er is een doorgaande lijn m.b.t. reflectie. Deze moet blijvend onder de aandacht gebracht worden en verder omgezet naar concrete afspraken binnen de bouwen en de school.

### bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft de collega's gehoord over de stuurgroepen. De collega's hebben hun waarde uitgesproken over het gezamenlijk leren. In het teamgesprek is dit naar voren gekomen (zie teamverslag).



## 5. Effectiviteit / doelmatigheid

### Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

### evaluatie school

Leerlingen behalen (tussen)doelen vaak, doordat ze zich bewust zijn van persoonlijke ontwikkelpunten en ondersteund worden door medeleerlingen, ouders en leerkrachten. Wanneer een doel niet behaald is wordt gezocht naar manieren om het doel alsnog te behalen of wordt er een extra tussenstap ingebouwd. Er is een grote stap gemaakt in het efficiënt en verantwoord omgaan met de leertijd. Door duidelijke afspraken binnen de groepen en binnen de school is er een slag gemaakt naar doelgericht werken, ook in de vrije ruimte. Leerlingen zijn actief met de taak en kunnen binnen de kaders op eigen gekozen manier werken aan hun doelen.

### bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft mooie voorbeelden gezien van de doelen die de leerlingen moeten halen en waarin zij hun eigen keuze mogen maken.

### Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

### evaluatie school

Het team heeft zowel teamdoelen als persoonlijke leerdoelen. De persoonlijke ontwikkeling wordt besproken in de gesprekkencyclus. Scholing en middelen zijn beschikbaar om deze te bereiken. De bijdrage aan de schoolontwikkeling is erg belangrijk en wordt ook belangrijk gevonden door het team. De mate van ervaring speelt mee in de grootte van de bijdrage die teamleden leveren. Enkele teamleden worden extra gefaciliteerd in tijd d.m.v. ambulante.

Het gehele team gaat efficiënt om met de lestijd. We zijn hier met elkaar scherp op. Er is veel afwisseling in de lessen. Leerkrachten beschikken over veel werkvormen en didactisch gereedschap. Het uitbreiden van eigen mogelijkheden wordt als hefboom gezien om verder te komen.

Het afstemmen op onderwijsbehoeften/leerbehoeften is een teamontwikkelpunt waar we door middel van scholing, coaching on the job en leergroepen verder aan willen werken.

Het team van de Van Heemstraschool wil elke leerling uitdagen om binnen eigen mogelijkheden verder te komen. Het hebben van hoge verwachtingen is daarbij een aandachtspunt. De leergroepen en de wijze waarop groepsbesprekingen e.d. worden gehouden draagt bij aan het verder vergroten van de analysevaardigheden in het team.

### bevindingen visitatieteam

De bevoegenheid en passie voor het onderwijs heeft het visitatieteam zeker geproefd. Er zijn voorbeelden gezien die door de hele school gebruikt kunnen worden. Kies voor een doorgaande lijn wat betreft Effectiviteit na de presentaties vanuit de stuurgroepen.

### Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

### evaluatie school

De school heeft sterk ingezet op het realiseren van passende opbrengsten. Daarin zijn dan ook grote stappen gezet. Het team wil nu de daltoncompetenties planmatiger borgen in de verschillende groepen van de school. Ook op teamniveau zijn de daltoncompetenties belangrijk en mogen (nog explicieter) besproken worden. Inzicht in aanwezigheid van deze competenties (bij zichzelf en teambreed) zal het team ook helpen om de volgende stap te maken.

**bevindingen visitatieteam**

De IB'er heeft uitgelegd dat de opbrengsten conform de verwachtingen zijn.  
De eindopbrengsten zijn twee keer op rij boven de inspectienorm.

## Borging als voorwaarde

### Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

### evaluatie school

Het daltonbeleidsplan wordt momenteel herschreven. Dit is een levend document en moet ondersteunend zijn aan de Daltonontwikkeling van de school. De Dalton coördinator heeft daarin een voortrekkersrol. Door middel van ambulante tijd wordt zij hierin gefaciliteerd.

Het uitdragen van de daltonidentiteit wordt belangrijk gevonden. In de schoolgids, in nieuwsbrieven en tijdens rondleidingen worden (aanstaande) ouders geïnformeerd over de visie van de school.

Er zijn geen specifieke Dalton enquêtes gehouden in de afgelopen jaren. Dit zou wel een volgende stap kunnen zijn om ook het gesprek met ouders/verzorgers gaande te houden t.a.v. de Daltonprincipes in de school.

Er is een leerlingenraad geweest maar de collega die deze voorzat heeft de school verlaten. In het komende jaar zal de leerlingenraad opnieuw ingezet gaan worden. De ouders van de Van Heemstraschool onderschrijven de Daltonvisie. Ook het schoolbestuur staat positief tegenover de Daltonvisie en faciliteert de school hierin waar nodig.

### bevindingen visitatieteam

De school heeft een mooi document Dalton gemaakt. Het document is overzichtelijk en helder te lezen. Hoofdstuk 4.8 en 4.9 laten zien dat samenwerken een belangrijke kernwaarde is op de Van Heemstraschool. Op de ochtend was deze kernwaarde niet zichtbaar in de school. In het document kan toegevoegd worden welke vaardigheden een leerling moet bezitten om goed te kunnen samenwerken. Hoofdstuk 5 geeft aan welke ontwikkelingen er hebben plaatsgevonden op de Van Heemstraschool en welke ontwikkelingen er worden

nagestreefd. Dit onderdeel kan doelgerichter worden geschreven inzake inhoud en verantwoordelijkheid.

Als je goed weet waar je naar toe wilt kun je beter sturen naar de wensen en behoeften.

Op verzoek heeft de school het borgingsdocument laten zien. Wederom een mooi document. Het plan stopt bij november 2017.

Het advies van het visitatieteam is om een meerjarenplan voor daltononderwijs op te stellen om de kwaliteit de komende jaren te waarborgen.

## Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

## Uit de gesprekken met leerlingen

We voeren een gesprek met de leerlingen uit de leerlingenraad:  
Thijs (gr8), Joris (gr5), Meike (gr7), Daniek (gr8) en Annemieke (gr7)

Hoe komt de leerlingenraad tot stand?

Dit jaar is de leerlingenraad samengesteld met kinderen uit groep 5 t/m8. De meeste kinderen vertellen dat hun juf of meester de namen van de kinderen die graag in de leerlingenraad wilden op het bord hebben laten zien en dat er volgens is gestemd door de leerlingen wie er in de leerlingenraad zijn gekomen.

De leerlingenraad vergadert nu nog wekelijks, maar in de loop van het jaar zal er een keer in de zes weken worden vergaderd.

Iedereen heeft een eigen rol binnen de leerlingenraad.

Wat doet de leerlingenraad?

De leerlingenraad vergadert over ideeën die medeleerlingen inbrengen via de ideeënbus.

Voorbeelden die de kinderen geven over wat ze al bereikt hebben:

- klokje in de hal
- meer bankjes in de hal
- klimrek op het plein

Momenteel buigt de leerlingenraad zich over een nieuwe methode voor het vakgebied Engels.

Elke klas heeft €90,- klassengeld. De leerlingenraad heeft ook een eigen budget om plannen te kunnen uitvoeren. De leerlingen weten niet precies hoeveel geld dat is.

Wat is dalton volgens jullie?

We werken met een stoplicht, daardoor is het rustig. We hebben geleerd dat we met oranje en groen stoplicht ook rustig moeten zijn.

We hebben een weektaak en we hoeven niet per se alle instructies te volgen. We kijken ons werk zelf na.

Meike vertelt dat een vriendin van haar op een gewone basisschool zit en dat het daar heel anders gaat. Wij mogen veel meer zelf beslissen.

Wat zijn pluspunten van de Van Heemstraschool?

- We mogen door werken als we iets al snappen
- IPC à we mogen hier eigen keuzes maken
- Goede uitleg van de leerkrachten
- We zijn heel zelfstandig

Waar kan de Van Heemstraschool nog iets leren?

-Halgebruik à de halpasjes beter inzetten. Er wordt nog wel eens gekletst als dat eigenlijk niet mag.

-Laptops à er is vaak slechte WIFI.

Welke cijfers geven jullie je school?

8,9,9,9,9

### Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

Het visitatieteam heeft na schooltijd ruim de tijd gekregen om verduidelijkingsvragen te stellen aan het team. Wat meteen opvalt is dat het team bestaat uit zeer gemotiveerde mensen die goed willen samenwerken.

Hoe bevalt de samenwerking tussen de leerkrachten? Lesson study werkt heel goed en de borden aan de muur in de teamkamer geven de onderwerpen aan. Door deze werkvorm worden alle leerkrachten weer op scherp gezet. Leerkrachten leren veel van de ICT-coördinator.

De vraag over samenwerken als kernwaarde wordt opgevat als werken met een maatje en coöperatieve werkvormen.

We geven het team mee dat ze aan de voorkant mogen nadenken wat leerlingen moeten leren om goed samen te werken. De leerkrachten ondersteunen de leerlingen bij het samenwerken. Zij gebruiken hierin de rollen van kapitein, tijdbewaker, materiaalbewaker ed. Het samenwerkend leren is een misschien een toekomstig doel.

Op de vraag of de weektaak een planningsmiddel, evaluatiemiddel en een reflectiemiddel is geven alle leerkrachten aan dat dit zo is. We hebben nog niet alle weektaken op die manier zo gezien. De leerkrachten geven aan dat de weektaak ook een onderwerp is die nog steeds op de daltonagenda blijft staan. Het visitatieteam geeft aan dat de organisatie omtrent de weektaak eenduidig mag zijn.

### Uit de gesprekken met de schoolleiding

De school heeft hard gewerkt aan de kwaliteitscultuur. De daltoncoördinator benadrukt dat het hele team heeft meegewerkt aan het tot stand komen van de goede resultaten op het inspectierapport. Het pedagogisch klimaat is van een niveau dat de inspectie als "goed" kwalificeert.

In het daltondocument heeft de school de turbulente tijd beschreven die het team heeft doorgemaakt. De directeur heeft dit nogmaals toegelicht en heeft de personele consequentie ook genoemd. Het team heeft hard gewerkt en wilde als daltonschool doorgaan. De directeur noemt het team een dijk van een team. Het team heeft o.l.v. KPZ de vernieuwingen doorgezet. Vooral het laatste jaar is hard gewerkt aan de daltonkernwaarden. De vele proeftuintjes zijn daar getuige van. Het visitatieteam heeft dit gezien: onderbouw; vanuit analyse werken naar leerdoelen, zelfstandig omgaan met spellenkaart, middenbouw inzet Mix en Koppel, reflecteren met een groepje, doelenblad thermometer, bovenbouw startopdrachten, Themaborden, CW op maat.

De volgende stap zal gemaakt moeten worden om een uniforme lijn uit te zetten.

De parel die de school benadrukt is IPC.

IPC is een werkvorm die kinderen aanspreekt. De school zorgt ervoor dat leerlingen zelfstandig iets willen leren op een onderzoekende manier. Er zijn veel leerkrachten in de school die ambassadeur zijn van het International Primary Curriculum. De school krijgt hiervoor alle medewerking van het bestuur. Het contact met het bestuur is goed te noemen.

## Uit de gesprekken met ouders

We spreken met drie moeders van de Van Heemstraschool:

- Moeder van een leerling uit groep 8. Actieve ouder, lid van de activiteiten commissie.

Twee oudere zonen die ook op deze basisschool hebben gezeten, maar duidelijk niet de daltonkenmerken hebben meegekregen. (De school was toen nog geen daltonschool). Jongste zoon is met name een stuk zelfstandiger, hij neemt het daltononderwijs mee naar huis.

- Moeder van leerlingen in groep 4 en 7, jongste kind start dit schooljaar.

Bewust aangemeld op deze school om dalton. Zij heeft kinderen met een ontwikkelingsstoornis. Er is altijd ruimte voor overleg met de leerkrachten. Alle kinderen worden echt gezien op deze school.

- Moeder van leerlingen in groep 4 en 7.

Bewuste keuze voor het daltononderwijs. Zelf directeur in het voortgezet Jenaplan onderwijs. Daltononderwijs is structureel terug te zien in de school. Kinderen voelen zich verantwoordelijk voor wat ze leren. Het sociale component in de school is zeer sterk. We zijn erg blij met het vernieuwde daltonrapport, waar meer wordt gemeten dan alleen kennis.

Wat is volgens jullie dalton?:

- Zelfstandigheid, om kunnen gaan met vrijheid.
- Zelf verantwoordelijk zijn voor keuzes.
- Grenzen binnen de school zijn duidelijk, er is gebondenheid. Fijn dat deze grenzen ook visueel gemaakt worden.
- Ook verantwoordelijkheid nemen voor de mensen om je heen.
- Samenwerken
- Zelfvertrouwen à eigenaarschap, trots en kritisch zijn over eigen handelen.

Hoe is de communicatie wat betreft dalton?

De communicatie is sterk verbeterd. In de tweewekelijkse nieuwsbrief en klasbrief worden de ouders meegenomen in het daltononderwijs. De voorspelbaarheid die dit geeft is fijn.

De driehoek is tussen kind, ouders en school verloopt goed. De lijntjes zijn kort.

Er is naast digitale communicatie ook veel aandacht voor persoonlijke communicatie.

Op contactmomenten mogen de kinderen altijd mee. Via de lesbrieven wordt er inzicht gegeven in de leerlijnen. De taakbrief gaat elke week mee naar huis.

Ook Klasbord is helpend in de communicatie en ouderbetrokkenheid.



## Uit de gesprekken met het bestuur

### naam bestuurslid: Ben Roeten, algemeen bestuurder stichting Cambium

Ben Roeten is voorzitter van het college van bestuur van de stichting Cambium. Stichting Cambium is een organisatie voor protestants-christelijk basisonderwijs.

Zeven basisscholen in Heerde, Veessen, Hattem en Wezep vallen onder het bestuur. Tevens is Ben Roeten algemeen directeur van de vereniging VPCO Hasselt. Het VCPO vormt het schoolbestuur van 4 scholen. Eén van deze scholen 'Het Anker' is ook een daltonschool.

De Van Heemstraschool heeft veel voor de kiezen gehad. Van daaruit bestaan mooie bewegingen. Een enthousiast team dat koersvast bleef, met geloof in elkaar en de kinderen. Toch ook veel onzekerheden: inspectierapport en het wegvallen van de directeur. Dat het team zoveel power kon tonen is iets waarover Ben Roeten zich 'verwondert'.

'Verwondering' is een kernwoord, het hoort binnen het gedachtengoed van de scholengemeenschap. Het betekent zoiets als in de ontmoeting of onderweg zijn. Even stil staan bij dingen die altijd heel gewoon leken. Het kan een sfeer creëren van nieuwe dingen ontdekken. Niet stil staan bij wat je niet kan, maar onderzoeken waar mogelijkheden liggen.

Je gelooft ergens in. Hoe ga je dan om met stuurloos zijn/ in een dal zitten? Dat is volgens Ben 'de plek der moeite', daar begint het leren. Een nieuwe situatie voor ontdekken (proeftuintjes).

Ben wil de school graag uitdagen om nog meer te durven loslaten. Dat voelt heel ongemakkelijk, maar dan ga je leren. De Van Heemstraschool heeft een hoge gunfactor. Het team mag ook trots zijn: zoveel kracht en zelfbewustzijn, dat mogen ze ook uitstralen. Maar het team is bescheiden, misschien hoort dat ook wel een beetje bij de protestant-christelijke achtergrond.

Een cluster van de Van Heemstraschool en De Zaaier staat, op basis van de huidige staat van de gebouwen en de leerlingenprognoses op de planning voor nieuwbouw. Naar verwachting kan de bouw in 2020 van start. In het najaar van 2017 wordt begonnen met de planvorming, waaronder een onderzoek naar een geschikte locatie. Bij het samengaan van deze twee scholen kan de Van Heemstraschool zich onderscheiden, omdat ze onderwijskundig veel in hun mars hebben. De Van Heemstraschool is inspectieproof. Op kwaliteitscultuur scoorden ze een 'goed' en dat is bijzonder. Ze zijn constant bezig met innovatie van onderwijs.

Als bestuurder wil Ben graag aanmoedigen dat de Van Heemstraschool meedoet aan een excellentietraject. Hij vindt dat ze dat predicaat verdienen. Hij gaat het proces niet overnemen, maar hij wil wel meedenken of faciliteren.

Voor de opvolging van onze interim, Elvrie Croes gaan we op zoek naar een krachtige directeur met een daltonhart. We gaan voor de beste directeur.

Ben Roeten was trots op het inspectierapport, maar het kwam voor hem niet onverwachts. Drie jaar heeft het team hier heel hard voor gewerkt. Ze hebben de stip gezet, het loopt goed.

Het team reflecteert veel, ze raken niet uit balans. Ze weten wat ze willen. Ze willen meer gaan werken aan de autonomie van de kinderen. Het team mag zichzelf meer profileren. Ben zoekt verder de rust in vertrouwen. Vertrouwen is ook de basis van Dalton. Ook stilstaan bij wat er al is bereikt, naast het kijken naar de stip op de horizon.

## beoordeling

nr	Beoordelingskader	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*		X
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		X
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit - doelmatigheid		X

\* niet van toepassing bij licentieverlening

## Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor <b>vijf</b> jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

### Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr. 1	Schrijf een daltonplan waarin de ontwikkelingslijnen duidelijk beschreven staan die de school nastreeft. Vermeld bij de doelen waarom je dit doet, wat, wanneer en hoe. Maak een plan voor de komende 5 jaar zodat dit borgingsdocument het daltononderwijs aanstuurt.
Nr. 2	Maak Samenwerken meer zichtbaar in de school. Waar moet een leerling aan voldoen om goed te kunnen samenwerken? Coöperatieve werkvormen zijn een middel om te kunnen samenwerken, samen leren en samenwerkend leren. Welke ambitie heeft de school?
Nr.	
Nr.	
Nr.	

### slotopmerkingen

Het visitatieteam heeft een prachtige dag gehad op de van Heemstraschool. Er zijn veel good practices waargenomen. De directeur en het MT-team hebben het visitatieteam goed kunnen informeren naar aanleiding van de vragen die zij hebben gehad in het voorgesprek en het nagesprek. Wij bedanken de collega's voor hun openheid bij het beantwoorden van de vragen en flexibele opstelling ten aanzien van het visitatieteam. In verband met de nieuwe huisvesting van 2 scholen in één gebouw adviseert het visitatieteam om meer informatie te geven op de website over dalton om zo de identiteit van de school nog meer onder de aandacht te brengen. In nieuwsbrief 5 heeft de directeur een mooi artikel geplaatst over het bezoek van het visitatieteam. De school mag trots zijn op wat het heeft bereikt in zo'n korte tijd. Wij wensen de school dit jaar heel veel succes met het door ontwikkelen van de daltonaspecten.

### Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum
		7-12-2017

## Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.

N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zelf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de “slotopmerkingen” genoemd in het visitatieverslag.

## Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

### **aanbeveling 1.**

(letterlijk overnemen uit  
visitatieverslag)

**actie**

**uitvoerenden**

**tijdvak**

**scholing/ externe  
ondersteuning**

**toelichting**

### **aanbeveling 2.**

(letterlijk overnemen uit  
visitatieverslag)

**actie**

**uitvoerenden**

**tijdvak**

**scholing/ externe  
ondersteuning**

**toelichting**

### **aanbeveling 3.**

(letterlijk overnemen uit  
visitatieverslag)

**actie**

**uitvoerenden**

**tijdvak**

**scholing/ externe  
ondersteuning**

**toelichting**

### **aanbeveling 4.**

(letterlijk overnemen uit  
visitatieverslag)

**actie**

**uitvoerenden**

**tijdvak**

**scholing/ externe  
ondersteuning**

**toelichting**

**Ondertekening school en  
visitatievoorzitter voor gezien**

naam	functie	handtekening	datum
	directeur		18-01-2018
	visitatievoorzitter		1-2-2018

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de  
visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van  
de NDV.